

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **stěžovatelky: Mgr. A. A., za účasti: 1) A. I., 2) Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 4. 2005, č. j. 14 Az 227/2003 - 66,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 4. 2005, č. j. 14 Az 227/2003 - 66, byla žalobkyni A. I. k zastupování v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 1. 2005, č. j. 14 Az 227/2003 - 53, jímž byla žaloba proti rozhodnutí správního orgánu odmítnuta, ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. A. A. V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že žalobkyně podala kasační stížnost proti usnesení krajského soudu a současně požádala o ustanovení zástupce pro řízení před Nejvyšším správním soudem, neboť je ve finanční tísní a nemá možnost si zástupce zvolit sama. S přihlédnutím k § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), které vyžaduje povinné zastoupení stěžovatele advokátem, krajský soud na odůvodněnou žádost žalobkyně ustanovil jí uvedenou advokátku.

Uvedené usnesení krajského soudu napadla ustanovená advokátka podáním ze dne 2. 5. 2005, označeným jako kasační stížnost, a v němž především namítá, že napadené usnesení obsahovalo nesprávné poučení, když se jedná o rozhodnutí soudu, kterým se toliko

upravuje vedení řízení a není tedy proti takovému rozhodnutí kasační stížnost přípustná. Ustanovená advokátka se domnívá, že řádným opravným prostředkem proti napadenému usnesení je v souladu s dotčenými ustanoveními občanského soudního řádu odvolání. Konkrétní důvody pro uplatnění opravného prostředku pak podle ustanovené advokátky spočívají ve skutečnosti, že hodnocení skutkové podstaty, ze které vycházel krajský soud při ustanovování zástupce ve věci řízení o kasační stížnosti, proběhlo naprosto formálně - tedy zcela zřejmě pouze s ohledem na místo hlášení žalobkyně k pobytu. Pro jakýkoliv přímý kontakt ustanoveného zástupce s žalobkyní zbývá toliko písemná forma kontaktu. Samotné řízení o kasační stížnosti je pak co do druhu řízení vysoce formálním, závisejícím především na hodnocení dřívějšího postupu soudu prvního stupně, resp. hodnocení postupu žalovaného soudem prvního stupně. Za účelem zjištění podkladů pro řádné uplatnění kasační stížnosti je tedy prioritní opakované studium soudního spisu u Krajského soudu v Ústí nad Labem a v tomto případě opakované nahlížení do spisu, což představuje opakované cesty P. - Ústí nad Labem a zpět. Z hlediska hospodárnosti řízení by tedy podle ustanovené zástupkyně bylo zřejmě vhodnější ustanovení zástupce z řad advokátů v místě sídla rozhodujícího orgánu a nikoliv advokáta v místě hlášení žalobkyně k pobytu. Podle ustanovené zástupkyně je tedy zřejmé, že v rozhodování o ustanovení zástupce žalobkyni převládl formální přístup, který nemá oporu ve skutečnostech vyplývajících ze spisového materiálu a nebyl zohledněn skutečný stav věci ani druh řízení, pro které byl zástupce ustanoven. Ustanovená zástupkyně proto navrhuje, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a pro případ, že její podání bude posuzováno jako kasační stížnost, uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které ustanovená advokátka uplatnila v kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil námitky ustanovené advokátky (dále též „stěžovatelka“) týkající se vztahu místa pobytu žalobkyně a sídla ustanovené advokátky, popř. sídla soudu, nikoliv podle jí tvrzeného důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť tento důvod míří na vady řízení před správním orgánem a nikoliv soudem, ale podle stěžovatelkou uplatněného důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy z důvodu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Uvedenými námitkami se stěžovatelka v podstatě domáhá možnosti odmítnutí právních služeb žalobkyni.

Odmítnutí právních služeb advokátem soudní řád správní neupravuje, a proto je třeba použít zákon č. 85/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).

Podle § 18 odst. 1 zákona o advokacii je advokát oprávněn poskytnutí právních služeb odmítnout, pokud nebyl podle zvláštních předpisů ustanoven nebo Komorou k poskytnutí právních služeb podle odst. 2 určen; ustanovení § 19 tím není dotčeno.

Podle § 19 odst. 1 zákona o advokacii je advokát povinen poskytnutí právních služeb odmítnout, jestliže:

a) v téže věci nebo ve věci související již poskytl právní služby jinému, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá,

b) osoby, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o právní služby žádá, poskytl-li již v téže věci nebo věci související právní služby advokát, s nímž vykonává advokacii ve sdružení nebo společnosti,

c) by informace, kterou má o jiném klientovi nebo o bývalém klientovi, mohla toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá neoprávněně zvýhodnit,

d) projednání věci se zúčastnil advokát, případně osoba advokátovi blízká,

e) zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, jsou v rozporu se zájmy advokáta nebo osoby advokátovi blízké.

Podle § 20 odst. 1 zákona o advokacii je advokát povinen od smlouvy o poskytování právních služeb odstoupit, popř. požádat o ustanovení či požádat Komoru o určení jiného advokáta (§ 18 odst. 2), zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 19. Podle odst. 2 citovaného ustanovení je oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytování právních služeb, popř. požádat o zrušení ustanovení či požádat Komoru o určení advokáta (§ 18 odst. 2), dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost. Podle odst. 3 citovaného ustanovení je oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytování právních služeb, nesložil-li klient přiměřenou zálohu na odměnu za poskytování právních služeb, ačkoliv byl o to advokátem požádán.

Z citovaných ustanovení především vyplývá, že možnosti odmítnutí poskytnutí právních služeb advokátem jsou taxativně vymezeny, a proto ustanovený advokát není oprávněn požádat o zrušení ustanovení z jiných než zde uvedených důvodů. Není tedy oprávněn domáhat se zrušení ustanovení např. z důvodu tvrzené ne hospodárnosti, nedostatku vazby sídla advokáta na sídlo soudu, ani z toho vyvozované nemožnosti účinné ochrany práv účastníka, jak se toho dovolává stěžovatelka. Proto tyto námitky jsou nepřijatelné a Nejvyšší správní soud k nim nemůže přihlídnout.

Nejvyšší správní soud s ohledem na námitky obsažené v kasační stížnosti uvádí, že usnesení o ustanovení advokáta účastníkovi řízení není rozhodnutím soudu, kterým se toliko upravuje vedení řízení, je proto proti takovému rozhodnutí kasační stížnost přípustná. V žádném případě proti rozhodnutí soudu ve správním řízení nepřichází v úvahu podání odvolání podle příslušných ustanovení občanského soudního řádu.

Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uplatnila důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, nutno uvést, že tuto námitku nijak nekonkretizovala. Z odůvodnění napadeného usnesení přitom vyplývá, že se krajský soud vypořádal se všemi v zákoně uvedenými předpoklady a při jejich naplnění ustanovil žalobkyni zástupcem stěžovatelku. Proto odůvodnění odpovídá požadavkům přezkoumatelnosti, rovněž pak nebyla zjištěna jiná vada řízení před soudem, proto Nejvyšší správní soud tuto námitku neshledal důvodnou.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla,

proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a dalším účastníkům podle obsahu spisu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu